

L A P S Z E M L E1. PolitikaA KORMÁNY POLITIKÁJÁNAK ALAPJA A "FOKOZATOSSÁG"

GOMBÓ Pál nagy cikkében a párt multbeli hibáit és jövő feladatait vizsgálja. Kiemeli, hogy a forradalom oka a kommunista párt kettészakadásában keresendő. A két ellentétes irányzathoz tartózó kommunisták most egymás okolják a bekövetkezett eseményekért.

"Pedig igaza egyik szárnynak sem volt. A 'balosok' mindent az államtól, a hatalom apparátusától vártak, gyanakvással kezelték a tömegeket. A 'jobbosok' fordítva, úgy viselkedtek, mintha már-is a kommunizmus felső fokán lennének, ahol a nép már teljesen egységes és öntudatos, az állam pedig lényegében felesleges... Rákosi csoportja és vele a szektaszellem, a rágalom és törvényszerítés eszközeit is igénybevéve 1949 után elnyomta a pártban a bíráló hangokat, eljátszotta a tömegek bizalmát, megnyirbálta demokráciájukat, sorvasztotta alkotó-kedvüket, megsértette nemzeti érzésüket, a túlhajtolt iparosítás és a ndgyranövelt bürokrácia terheit rájuk... A Nagy Imre vezette jobbszárny csapásai alatt a népi demokrácia államhatalmának alapjai is meginogtak, a pártvezetés tekintélyével együtt a párt tekintélyei is; "

Bizonyos fokig tehát a párt mindkét szárnya felelős a történetekért és egyes kérdésekben a párt mindkét szárnyának igaza volt.

"Egyik fél mindehki kommunista katonája joggal féltette államunkat az erősödő nacionalista szenvedélyektől; attól, hogy a rendszerünk érdekeit szolgáló vita és sajtóbíralat szabadsága amely a szocialista demokrácia elengedhetetlen tartóéka, a polarizált helyzetben átcsap a kapitalista restauráció erői előtti kapunyitásba... A másik fél összes becsületes harcosai szintoly joggal féltették a párt tömegbázisát; okkal hangoztatták, hogy a felbecsülhetetlen értékű szovjet tapasztalatok átvétele mehanikus túlzásokkal terheli, amelyek sértik a nemzeti érzületet."

Végeredményben mindkét irányzat bűnös volt.

"Katasztrófiának bizonyult a Rákosi féle vezetés is, a Nagy Imre féle vezetés is. Hütlenné váltak baloldali számítók, könyökvédés kommunisták, felfelé hajlongók-lefelé taposók épp úgy, mint jobboldali karrieristák, általános demokraták, demagógok."

Ezzel szemben mi az MSZMP jelenlegi politikája?

"Sem szektarianizmus, sem oportunizmus, erős államhatalom is, népközség is. Kétféleképpen álló proletárdiktátúra - ezt valószínűleg meg fokozatosan. A fokozatosság azonban az adott történelmi körülmények között nem jelenthet teljes egyidejűséget. "Ma, aktív ellenforradalom után és lappangó ellenforradalmi tevékenység közepette, sürgetőbb is, bizonyos értelemben könnyebb is az állam helyreállítása, mint a tömegbázis. Halaszt-hatatlan és mindent megelőző szükségesség, hogy az utcán fel-fegyverzett katonatisztek járjanak, és az állami fegyver mindenütt helyreálljon... Ma valóban kiélezedett az osztályharc és ezért igazán, éppen a nép érdekében, a legszilárdabb és legkeményebb diktatúrára van szükség."

Ez a diktatúra azonban nem öncél:

"Tudomásul kell venni, hogy a mai kányszerűség nem a holnapé, hogy igazán, egyre több kezdeményezésre és bírálatra, egyre tömegesebb aktivitásra van szükségünk, míg végül is, felismerve saját érdekét, a párt igazát, a dolgozók nagy többsége a kommunisták köré tömörüljön."

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.8.3.o./

MAROSÁN TÁMADJA NAGY IMRÉT

Február 7.-én MAROSÁN György beszédet mondott egy aktívértekezleten. Nagy Imréről a következőket állította:

"Nagy Imre tiltakozott az ellen, hogy ő hívta segítségül a szovjet csapatokat - bár én magam fültanuja voltam, amikor ő is a szovjet csapatok segítségét követelte. Hogy miért tette ezt, azért-e mert akkor még jószánul gondolkodott, vagy másért azt nem tudom."

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.8.3.o./

ÉRVÉNYSÜL-E MAGYARORSZÁGON A XX. KONGRESSZUS SZELLEME?

KAIMÁR GYÖRGY cikkében párhuzamot von a magyar és lengyel események között. Megállapítja, hogy a magyarországi megmozdulások miatt szükséges a demokrácia átmeneti korlátozása.

"De mennyien aggódunk ezért, a hónapért, amikor végre sikerül legyűrjünk a közvetlen ellenforradalmi veszélyt. Lesz-e, lehet-e azután olyan az ország közléte, egész légköre, amilyennek azok álmodták, akik a XX. kongresszus után a párttal együtt akarták kiharcolni a megtisztulást!?"

A jelenlegi helyzet nem ad minden ponton optimista reményeket:

"Az ember nem egyszer tapasztalja, hogy vannak, akik nem tanulnak a keserű, régi hibákból eleget, s nem értik meg, hogy a proletárdiktatúra nemcsak diktatúrából áll... Mikor fognak végre megszabadulni ettől a veszedelmes egyoldalúságtól, amely annyira embert tart távol a párttól. Mikor értik meg, hogy az el-

len forradalom talán nem is fegyverrel okozta a legsúlyosabb károkat. Azt, amit itt a fejekben romboltak, zavartak, majd-hogynem kibogozhatatlanul össze - azt megoldani, megtszítani: ez a legnagyobb, ez a legbonyolultabb dolog"

/ NÉPSZABADSÁG 1957 február 6. 3.o./

NÉVTELEN LÁZÍTÓ LEVELEK

A NÉPSZABADSÁG glosszája beszámol arról, hogy Magyarországon eckan MUK-kal köszöntik egymást. Ez a szó azt jelenti, hogy " márciusban újra kezdjük". Ujabbban pedig nagy mennyiségű névtelen levelet vitt szét a pósta, melyben a címzetteket felszólítják, hogy csatlakozzanak a MUK-hoz.

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr. 8.2.o./

"AZ ELLENFORRADALOM NÉLKÜL ELŐBBRE LENNÉNK A DEMOKRATIZÁCIÓDÁSBAN"

Febr. 6.-án KÁLLAI Gyula aktívártekezleten felelt az értekezlet résztvevői által feltett kérdésekre. Beszédében a következőket mondotta.

" Állítjuk, hogy az ellenforradalmi események nélkül könnyebben, gyorsabban, fájdalommentesebben és főként békésen haladhattunk volna előre."

Támadta Nagy Imrét és az őt támogató "ellenforradalmárokat":

" Az 1956 július utáni időszakban a Magyar Népköztársaság minden rendű és rangú ellensége Nagy Imrét lobogtatta zászlóként. Még a Szabad Európa Rádió sem állotta ugy álcázni manővereit, mintha ő beszélné a marxizmus-leninizmus védelmében, s mintha azért bírdná a magyar párt- és állami vezetést mert nem vonják le a XX. kongresszus tanulságait... Ez csalárd játék volt a jelszavakkal, ami később ugy folytatódott, hogy az ellenforradalmat nemzeti forradalomnak, a nacionalizmust és sovinizmust hazafiságnak, a szovjet-ellenes uszításokat a függetlenség védelmének nevezték. Azt mondták, hogy ők a szocializmus mellett állnak, elismerik a földosztást, az államosítást. Ez csak álcázás volt. Azokban a napokban a forradalom ismérve ez volt: kivel szövetséget ki ellen? szembe-szegülsz-e a fehérterórral? milyen a szovjetunió-vezette szocialista táborhoz való viszonyod?... Nagy Imre és csoportja napról-napra jobboldali elemek társaságában találta magát."

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.8.4.o./

2. Állam és közigazgatás

A TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉS BÜNTETÉSÉRŐL SZÓLÓ RENDELET KIEGÉSZÍTÉSE

Aki tiltott határátlépésre buzdít: 6 hónaptól 3t évig terjedhető börtön.
Aki tiltott határátlépéshez rendszeres segítséget nyújt: egytől tíz évig terjedhető börtön és vagyonelkobzás.

Aki tud arról, hogy valaki tiltott határátlépésre készül, vagy ilyen büntettet hajtott végre és azt nem jelenti: két évig terjedhető börtön.

/Ez utóbbi pont nem vonatkozik a büntettet elkövető hozzátartozóira/
/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.7. 8.o./

3. Tervgazdaság

A KÉSZÜLŐ KORMÁNYPROGRAM GAZDASÁGI ALAPELVEI

A NÉPSZABADSÁG riportot közöl a készülő kormányprogram alapelveiről.

A mezőgazdaság terén nagyobb figyelmet fordítanak a belterjesség fokozására, az ipari növények termesztésére, a szarvasmarha tenyésztésre, és az egyéni gazdaságok támogatására.

Az ipar irányítása terén a hangsúlyt nem a közvetlen részvételre helyezik, hanem az anyagi ösztönzés kiépitésével kívánják befolyásolni az ipar alakulását.

Az árpolitika terén állandóan figyelemmel kísérik az életszínvonal illetve reálbér alakulását, megváltoztatják az ipar termelői árait, s kiküszöbölik a burokratikus ármegállapítási módszereket.

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.7. 3.o./

NAGY AZ ELLENTÉT AZ IGAZGATÓK ÉS A MUNKÁSTANÁCSOK KÖZÖTT

A NÉPSZABADSÁG szerkesztőségi cikke szerint a vállalati igazgatók jelenleg nehéz helyzetben vannak. Az egyik igazgató így mondta el az ujdágnak bajaik okát:

"Két malomkö között ürlődünk. Fentről szorit és utasít a minisztérium, lentről pedig a munkástanács. Két gazdánk van de csak egy lelkiismeretünk."

A cikk több példát hoz fel a munkástanácsok és az igazgatók közötti súrlódásokra:

"Hányszor előfordul, hogy a munkástanács elnöksége keresztül - huzza az igazgató és a műszakiak népszerűltennek vélt intézkedéseit, például a munkafegyelen megszüntetésére; van olyan munkástanács, amely önkényesen megszüntet nélkülözhetetlen munkaköröket; előfordul, hogy a munkástanács tagok minden reális fedezet nélkül magasabb bért ígérnek a munkásoknak, s annak nem teljesítéséért az igazgatót állítják bűnbaknak."

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.6.2.o./

4. Mezőgazdaság

A MAGYARORSZÁGI TERMELŐSZÖVETKEZETEK HELYZETE

1957 jan.1-ig a 3 954 termelőszövetkezet közül 2455 oszlott fel. Január 15-ig mintegy 500 termelőszövetkezet újjáalakult. 1957 jan. 15.-én 1999 mezőgazdasági termelőszövetkezet dolgozott közel 1 millió kat. holdon.

1957 okt.15.-én 1237 termelőszövetkezeti csoport működött, 53 527 családdal, 59284 taggal. Összterületük 354 000 kat. hold. 1957 jan.15-ig 500 tizes oszlott fel.

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.8.1.o./

7. Szociális helyzet

A MUNKANÉLKÜLISÉG KÉRDÉSE MAGYARORSZÁGON

BUDA István cikkében megállapítja, hogy a munkanélküliség nem olyan nagy mérvű, mint ahogy az várható volt. / 200-250 000-re számítottak/ A javulás oka elsősorban a szántermeles növekedése. Ugyancsak csökkentette a munkanélküliséget az a tény, hogy az üzemek nem bocsátottak el mindenkit, aki nélkülözhető lett volna. Ez utóbbi azzal a veszéllyel jár, hogy a szükségesnél nagyobb létszám és kifizetett bér növeli az infláció fesszítést.

A tervezett adminisztrációs leépítést / 30 000 fő/ nagyjából már befejezték.

Ugyancsak csökkenti a munkanélküliséget az egyre növekvő kisipar: Budapesten naponta 300 iparengedélyt kérnek az illetékes hatóságoktól. A jelenlegi helyzet alapján megállapítható, hogy a munkanélküliség csak hivatali munkaerőket érint s nem a munkásokat.

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr. 7.5.o./

8. EGYHÁZ

MINDSZENTI TEVÉKENYSÉGE

Nagy cikk számol be Mindszehti forradalom alatti működéséről, valamint az amerikai követségen való tartózkodása alatt kifejtett tevékenységéről.

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr.6.4.o./

9. Kultúra

BAJ VAN A PEDAGÓGUSOKKAL

SZÉKELY BÉLA a mátészalkai járás pedagógusairól ír, akik - ha nem is mind - az "ellenforradalom" táborába szegődtek. Az egyik iskolában a tanító a következő mondatot diktálta a gyerekeknek:

"Áll a kocsí kereke
Amerika gyere be"

Mindenek ellenére a cikkíró bizik, hogy a pedagógusok visszatérnek a helyes utra:

"Én úgy látom, hogy minden látszat ellenére a falusi értelmiség, a pedagógusok zöme - bár egyesek ma is az ellenség malmára hajtják a vizet, mások pedig meginogtak - nem fordult szembe a szocializmussal és a néppel."

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr. 6.5.o./

VII. KÜLFÖLDI MAGYARSÁG A BUDAPESTI SAJTÓBAN-RFE

A Szabad Európa Rádió új"vonala"

A NÉPSZABADSÁG kommentálja az RFE-nek a magyar egyetemiséget helyzetéről szóló cikkét.

/ NÉPSZABADSÁG 1957 febr- 7.6.o./

A mödling-i provokáció

A NÉPSZABADSÁG bécsi tudósítója beszámol arról a támadásról, amely a Magyar Hazatérési Bizottságot érte, amikor meglátogatta a mödlingi táborát.

/ NÉPSZABADSÁG fer.7. 7.o./